

SPRAWOZDANIE
z planowej kontroli przeprowadzonej przez Radę Nadzorczą
Miejskiej Energetyki Ciepłej w Kołobrzegu sp. z o.o.

I. Kontrola:

1. Dotyczyła procesu zakupu uprawnień do emisji CO₂ za rok obrachunkowy 2023/2024 (1.10.2023 – 31.12.2024).
2. Odbyła się w dniach od 3 czerwca do 14 lipca 2025 roku.
3. Została przeprowadzona na podstawie planu kontroli przejętego przez Radę Nadzorczą Miejskiej Energetyki Ciepłej w Kołobrzegu sp. z o.o. na posiedzeniu w dniu 23 stycznia 2025 r.
4. Była pierwszą kontrolą Spółki w obszarze stanowiącym przedmiot kontroli.
5. Przeprowadzona przez członków Rady Nadzorczej Spółki w składzie:
 - a) Andrzej Libera,
 - b) Tomasz Wiśniewski.

II. Przebieg kontroli:

1. Kontrola polegała na ustaleniu podstaw prawnych powstania obowiązku zakupu praw do emisji CO₂ oraz obowiązujących w spółce procedur zakupu i umarzania praw do emisji gazów cieplarnianych.
2. W dniu 23 czerwca 2025 roku uzyskano ze spółki wydruk z programu księgowego ZSI przedstawiający zestawienie środków trwałych, w tym uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji – załącznik nr 1.
3. W dniu 14 lipca 2025 roku otrzymano raporty za 2023 i 2024 wraz z weryfikacją ich poprawności – załączniki 2-5.
4. W trakcie kontroli wyjaśnień udzielali:
 - a) Andrzej Olichwiruk – Prezes Zarządu Spółki,
 - b) Magdalena Mieñciuk – Dyrektor ds. ekonomicznych.

III. Ustalenia faktyczne:

1. Podstawy prawne powstania zobowiązania oraz zakupu uprawnień:

- 1) ustawa z dnia 27 kwietnia 2021 r. Prawo ochrony środowiska,
- 2) ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji,
- 3) ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
- 4) Dyrektywa 2003/87/WE ustanawiająca system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (EU ETS),
- 5) Rozporządzenie (UE) 2018/842 w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- 6) Rozporządzenie (UE) 2019/1122 dotyczące monitorowania i raportowania emisji CO₂.

2. Proces ustalania podstawy do zakupu praw do emisji gazów cieplarnianych i innych substancji.

1) Spółka posiada trzy instalacje emitujące gazy cieplarniane:

a) Kotłownia przy ul. Kołłątaja 3,

b) Kotłownia przy ul. Szarych Szeregów 6,

c) Kotłownia przy ul. Lwowskiej 2.

lp	Adres źródła	Rodzaj paliwa	Oznaczenie źródła	Nominalna moc cieplna (MW)
1	ul. Kołłątaja 3 78-100 Kołobrzeg	węgiel kamienny – miał węglowy	K1	12,00
2	ul. Kołłątaja 3 78-100 Kołobrzeg	węgiel kamienny – miał węglowy	K2	12,00
3	ul. Kołłątaja 3 78-100 Kołobrzeg	węgiel kamienny – miał węglowy	K3	11,63
4	ul. Kołłątaja 3 78-100 Kołobrzeg	gaz ziemny zaazotowany	KG-4	12,00
5	ul. Kołłątaja 3 78-100 Kołobrzeg	węgiel kamienny – miał węglowy	K5	29,00
6	ul. Kołłątaja 3 78-100 Kołobrzeg	węgiel kamienny – miał węglowy	K6	29,00
7	ul. Lwowska 2 78-100 Kołobrzeg	gaz ziemny	ST-Plus 2500H	3,22
8	ul. Lwowska 2 78-100 Kołobrzeg	gaz ziemny	ST-Plus 1250H	1,61
9	ul. Lwowska 2 78-100 Kołobrzeg	gaz ziemny	FAKO RWWs	1,11
10	ul. Szarych Szeregów 6 78-100 Kołobrzeg	gaz ziemny	BOSCH ECO6 UT-M 18	2,49
11	ul. Szarych Szeregów 6 78-100 Kołobrzeg	gaz ziemny	BOSCH ECO6 UT-M 18	2,49

2) Kotły pracują w celu wytwarzania i zaopatrzenia w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (KPD: 35.30.Z), co jest zgodne z przedmiotem działalności ujawnionym w Krajowym Rejestrze Sądowym – dział 3 „Przedmiot przeważającej działalności przedsiębiorcy” – wpis z 28.01.2015 r.

3) Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz załącznikiem nr 1 do tejże każda instalacja o całkowitej nominalnej mocy cieplnej przekraczającej 20 MW wymaga zakupu praw do emisji gazów cieplarnianych z tytułu korzystania ze środowiska.

4) Spółka posiada 3 instalacje:

a) Kołłątaja 3 o mocy 105,63 MW,

b) Lwowska 2 o mocy 5,94 MW,

c) Szarych Szeregów 6 o mocy 4,98 MW.

Zakup praw do emisji gazów cieplarnianych jest niezbędny dla instalacji przy ul. Kołłątaja 3 (Ciepłownia Centralna).

- 5) Zakup uprawnień następuje na podstawie skumulowanego zużycia paliw ze wszystkich źródeł w danej instalacji.

3. Sposób ustalania wielkości potrzeb związanych z emisją CO₂.

- 1) Potrzeby związane nabyciem uprawnień do emisji CO₂ wynikają ze sporządzanego co roku raportu rocznego CO₂, który podlega weryfikacji zewnętrznej przez uprawnione podmioty. Liczba uprawnień CO₂ potrzebna do rozliczenia rocznego raportu CO₂ ustalana jest w oparciu o ilość zużytego paliwa (miał węglowy i gaz) oraz badań fizykochemicznych paliw.
- 2) Raport jest sporządzany do 31 marca za rok ubiegły i jest weryfikowany przez akredytowanego weryfikatora: Polcargo International Sp. z o.o. Ul. Henryka Pobożnego 5, 70-900 Szczecin.
- 3) Badania fizykochemiczne węgla kamiennego spalanego w instalacji Kołłątaja 3 są wykonywane co miesiąc w laboratorium Zakładu Oceny Jakości Paliw Stałych Głównego Instytutu Górnictwa - Państwowy Instytut Badawczy.

4. Nabywanie uprawnień do emisji dwutlenku węgla.

- 1) Uprawnienia do emisji CO₂ (EUA) są nabywane w tonach metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla (tCO₂e). Jednostka ta reprezentuje ilość gazu cieplarnianego, którego wpływ na atmosferę został znormalizowany do poziomu jednej jednostki masy dwutlenku węgla (CO₂), w oparciu o potencjał globalnego ocieplenia (GWP) tego gazu.
- 2) Zgodnie z art. 2 ust 1 pkt 2 ppkt c ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi do instrumentów finansowych zalicza się uprawnienia do emisji lub inny instrument pochodny.
- 3) W myśl art. 11 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych przepisów ustawy nie stosuje się do dostawy uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, jednostek poświadczonych redukcji emisji oraz jednostek redukcji emisji, w rozumieniu przepisów o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji.
- 4) Spółka realizuje zakupy zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.
- 5) W celu zagwarantowania konkurencyjności wytwórcom przydziela się (zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a Dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady; Dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniającą dyrektywę Rady 96/61/WE i ustawą z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych) określony nieodpłatny wolumen uprawnień do emisji. Wolumen ten zmniejsza się z roku na rok, a dodatkowo w kolejnych fazach systemu EU ETS zmniejszeniu ulega pula przydzielanych uprawnień.
- 6) Spółka w dniu 28 czerwca 2024 r otrzymała 10 488 bezpłatnych uprawnień o wartości 3 003 616,32 zł. Wartość ta została ustalona na podstawie iloczynu liczby przyznanych

- uprawnień, kursu giełdowego uprawnień z dnia przyznania oraz kursu EURO z dnia poprzedzającego dzień przyznania.
- 7) Przyznana bezpłatna pula uprawnień do emisji CO₂ nie zaspokaja potrzeb wynikających z faktycznej emisji.
 - 8) Dodatkowe potrzeby w zakresie uprawnień do emisji CO₂ są zaspokajane poprzez zakup na giełdzie uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Umowy są zawierane w PLN i EURO, broker przelicza kwotę EURO po ustalonym kursie, dokonuje właściwej transakcji zakupu i ostatecznie rozlicza się w złotych (faktura oraz przelew są realizowane w PLN).
 - 9) W transakcjach bankowych Spółka korzysta z pośredników – instytucji bankowych, które realizują finansowanie wg umowy na zakup uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, do wysokości przyznanego limit. Są to:
 - a) PKO Bank Polski S.A.
 - b) mBank S.A.
 - 10) Zgodnie z przedłożonym raportem na temat emisji w poszczególnych latach objętych kontrolą wyemitowano odpowiednio:
 - a) w 2023 roku: 79 712 tCO₂e
 - b) w 2024 roku: 73 656 tCO₂e
 - 11) Sprawozdane emisje zostały potwierdzone w sprawozdaniu z weryfikacji sporządzonym przez akredytowanego weryfikatora.
 - 12) W latach objętych kontrolą Spółka systematycznie nabywała uprawnienia do emisji CO₂. W okresie od 1 października do 31 grudnia 2023 roku nabyła w 18 aukcjach 29 000 uprawnień za 10 052 527,79 zł. W 2024 roku w 40 transakcjach nabyto łącznie 104 000 uprawnień za kwotę 30 376 796,41 zł.
 - 13) Cena jednostkowa jednego uprawnienia wahała się:
 - a) w badanym okresie 2023 roku w zakresie od 297,98 zł do 378,57 zł.
 - b) w 2024 roku w zakresie od 225,25 zł do 375,50 zł.
 - 14) Spółka samodzielnie umarza uprawnienia na swoim koncie w unijnym rejestrze (Union Registry). Loguje się do swojego konta w rejestrze i wykonuje transakcję umorzenia – wskazuje liczbę uprawnień odpowiadającą rzeczywistej emisji CO₂ za dany rok. Uprawnienia są przenoszone na specjalny „rachunek umorzeniowy” prowadzony przez Komisję Europejską. Po umorzeniu uprawnienia są usuwane z obiegu, nie można ich już użyć ani sprzedać. Zgodnie z nowelizacją unijnej dyrektywy EU ETS, od 2024 roku (za rok rozliczeniowy 2023) termin na umorzenie uprawnień EUA został przesunięty z 30 kwietnia na 30 września. Zmianę wprowadziła dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/959 z dnia 10 maja 2023 r., która nowelizuje dyrektywę EU ETS (2003/87/WE). Do 30 września każdego roku uczestnicy EU ETS muszą umorzyć tyle uprawnień EUA, ile ton CO₂ wyemitowali w poprzednim roku kalendarzowym.
 - 15) Prawa do emisji są bezterminowe, można je zachować z jednego roku na następny - nie tracą ważności, dopóki są zapisane na koncie w Rejestrze Unii, którego administratorem polskiej części jest Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy wykonujący zadania Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE).

- 16) Spółka nie korzystała z innych sposobów nabywania praw do emisji gazów cieplarnianych, nie zbywała na rzecz innych podmiotów nabytych praw – wykorzystywała je wyłącznie do zaspokajania własnych potrzeb.
- 17) Zgodnie z oświadczeniem Prezesa Zarządu decyzje o zakupie uprawnień są podejmowane „na podstawie stałego monitorowania cen EUA, otrzymywanych raportów, fachowego wsparcia brokerów oraz możliwości finansowych Spółki podejmowane są decyzje o zakupie uprawnień. Transakcje przeprowadzane są na rynku spot lub terminowym, aby zabezpieczyć cenę. Ważną przesłanką jest zaliczenie kosztu EUA do konkretnego roku obrotowego, aby nie tworzyć rezerw na brakujące uprawnienia”.

IV. Ustalenia końcowe:

1. Poprzez nabycie uprawnień do emisji gazów cieplarnianych Spółka realizuje ustawowy obowiązek kompensowania użytkowania środowiska.
2. Sposób realizacji obowiązku, sposób nabywania uprawnień oraz ich umarzania jest ściśle określony odrębnymi przepisami. Spółka realizuje nałożone obowiązki w sposób prawidłowy.
3. Za celowy i gospodarny uznaje się wybór momentu zakupu praw do emisji, kiedy cena giełdowa jest niższa niż cena wskazana w zatwierdzonej taryfie ciepła, gdyż przynosi to realną nadwyżkę finansową dla Spółki.

V. Zalecenia pokontrolne:

Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu sp. z o.o.

Zarząd

Rada Nadzorcza

.....

.....

.....